

Diputació Provincial de València
Excm. Sr. President
Hugo de Montcada, 9
VALÈNCIA - 46010

=====
Ref. queixa núm. 041623
=====

(Assumpte: publicació en valencià del BOP de València.)

Excm. Sr.,

Acusem recepció de la seua última comunicació, mitjançant la qual ens informa sobre la queixa de referència, promoguda davant esta institució pel Sr. (...).

Com vosté sap, l'interessat, en el seu escrit inicial de queixa, substancialment denunciava que, a pesar de l'informe emés per la Diputació de València amb motiu de la queixa 020900 (del qual li remetem còpia), en què s'assumia el compromís per part d'eixa institució de publicar el *Butlletí Oficial de la Província* tant en castellà com en valencià a partir de l'abril de 2004, segons les disposicions legals, este continuava sent publicat en castellà exclusivament.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta institució, va ser admesa a tràmit. En este sentit i a fi de contrastar l'escrit de queixa, vam sol·licitar informe a la Diputació Provincial de València. De la comunicació rebuda es dedueixen els següents fets i circumstàncies:

Primer. Que, tal com ja va informar esta institució amb motiu de la tramitació de la queixa núm. 020900, la Llei 5/2002, de 4 d'abril, reguladora dels butlletins oficials de província, estableix que el butlletí es farà en castellà i, si escau, en la llengua cooficial existent (article 5). D'altra banda, en l'article 7 d'esta norma s'assenyala expressament que la transcripció dels originals remesos pel publicador s'haurà de fer de la mateixa manera en què estiguen redactats.

Segon. Que la problemàtica sobre la traducció de textos remesos en castellà a l'altra llengua oficial de la comunitat autònoma, allà on n'hi haja, es va plantejar en el si de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP), que va crear un grup de treball de butlletins oficials de la província bilingües, en què s'integraven representants de totes les províncies amb llengües cooficials i en què

va participar la Diputació Provincial de València. Com a conseqüència dels treballs realitzats per este grup, es va adoptar la resolució que no corresponia al butlletí realitzar la interpretació i la traducció de textos en el cas que el remitent solament els haguera facilitat en una de les llengües oficials, ja que això en comportaria una modificació substancial i no autoritzada.

Tercer. Que, sobre la base d'això, el *Butlletí Oficial de la Província de València* és elaborat de manera bilingüe, amb la qual cosa es complix la legislació vigent i se segueixen els criteris marcats per la FEMP.

Una vegada rebut l'informe, en vam donar trasllat al promotor de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, presentara un escrit d'al·legacions, i així ho va fer, i va ratificar íntegrament el seu escrit inicial.

En el present expedient de queixa es plantegen diversos assumptes que han de ser analitzats per separat, a l'efecte d'evitar possibles confusions. Concretament, en este expedient es plantejaven les qüestions següents:

- a) L'obligació de la Diputació de València de traduir els documents que li siguen remesos en un dels dos idiomes oficials de la Comunitat de cara a la seua publicació bilingüe en el butlletí de la província.
- b) Les obligacions de la Diputació de València amb relació a la promoció de l'ús del valencià.
- c) Les obligacions de la Diputació de València amb relació als drets lingüístics dels ciutadans.

A) Quant a la primera qüestió enumerada, les disposicions legals reguladores dels butlletins oficials de la província són clares respecte d'això, quan estableixen en l'article 7é de la Llei 5/2002, de 4 d'abril, de manera taxativa, que "els originals hauran de ser transcrits de la mateixa manera en què estiguen redactats i autoritzats per l'òrgan remitent, i que, en cap cas, podran variar-se o modificar-se els seus textos, una vegada que estos hagen tingut entrada en el «Butlletí Oficial», llevat que l'òrgan remitent ho autoritze de manera fefaent".

Esta previsió normativa resulta plenament lògica si tenim en compte que la missió atribuïda als butlletins oficials, en qualsevol àmbit, se cenyix exclusivament a la de donar publicitat i coneixement general de la promulgació de disposicions de caràcter formatiu o de l'adopció d'anuncis, acords o altres actuacions de les administracions públiques. Per contra, els butlletins oficials i, amb això, els òrgans administratius dels quals depenguen, no tenen atribuït ni poden, per això, exercir funcions normatives que comporten l'alteració o la suplantació de la voluntat de l'òrgan emissor de les disposicions o dels anuncis que cal publicar. La traducció d'un text, atés el caràcter naturalment obert que presenten totes les llengües, implicaria, però, una alteració del contingut del text que cal publicar i, amb això, una actuació vedada per a qui no presenta el caràcter d'òrgan emissor del text.

En conseqüència, la labor de la Diputació Provincial de València, com a responsable del *Butlletí Oficial de la Província de València*, es limita a la publicació dels textos que li siguen remesos, tal com li hagen estat remesos. Amb això, l'actuació enjudiciada en este expedient de queixa resulta ser plenament

respectuosa des d'este punt de vista, amb les previsions del nostre ordenament jurídic, i no s'hi pot detectar una actuació pública irregular.

b) No obstant això, esta institució no pot deixar d'assenyalar que, d'acord amb el nostre Estatut d'autonomia i les disposicions legals que s'han dictat com a desenvolupament seu, una de les labors que, en matèria lingüística, han d'assumir totes les administracions públiques valencianes resulta ser la de promoure l'ús i la normalització del valencià.

En efecte, la Generalitat Valenciana, en compliment del manament estatutari contingut en l'Estatut d'autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià.

La citada Llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat Valenciana i, especialment, la recuperació del valencià, definit com "llengua històrica i pròpia del nostre poble", i d'una altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no solament l'idioma castellà sinó també el propi d'eixa comunitat autònoma, va modificar notablement l'ús, tant privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma cooficial propi han legislat en la matèria, mitjançant lleis denominades de normalització lingüística, a fi de fomentar l'ús de la llengua cooficial (especialment en aquells àmbits oficials: administració pública, educació, mitjans de comunicació, etc.) amb l'objectiu que esta assolisca cotes similars a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial en tot el territori de l'Estat.

L'aplicació d'estes lleis de normalització lingüística duta a terme per les diverses comunitats autònomes motiva, de vegades, que ciutadans que tenen com a llengua habitual el valencià, consideren vulnerats els seus drets lingüístics per l'ús d'una llengua o l'altra per part de les autoritats i les oficines públiques.

La normativa vigent respecte de l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana i en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació, per la qual cosa l'Administració pública valenciana està obligada a garantir la normalització lingüística, tal com es desprén de l'art. 7.4 i .5 de l'Estatut d'autonomia, en assenyalar que "Caldrà atorgar un especial respecte i protecció a la recuperació del valencià".

La Llei d'ús i ensenyament del valencià no és una altra cosa que el desenvolupament normal de les previsions contingudes en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'autonomia respecte de l'ús de la nostra llengua com l'objectiu últim de recuperar la desigualtat que encara existix respecte de l'altra llengua oficial, el castellà, sense que en cap cas pugua prevaler l'una sobre l'altra.

Si ho analitzem des de l'òptica de les obligacions i els compromisos que la citada normativa atribueix a totes les administracions públiques de la Comunitat Valenciana, l'actuació realitzada per la Diputació de València no pot considerar-se completament respectuosa amb manaments continguts en el nostre Estatut d'autonomia.

Si bé és cert que, en efecte, la Diputació de València no solament no tenia l'obligació de traduir al valencià els textos remesos en castellà, sinó que això fins i tot resultaria una actuació que li estava vedada, no és menys cert, però, que este organisme, d'una banda, com a òrgan encarregat de la gestió i publicació del butlletí, i d'una altra banda, com a òrgan vinculat a la promoció i recuperació social del valencià, hauria de desenvolupar una política activa de foment de l'ús del valencià entre les entitats locals i els altres òrgans que publiquen textos en el butlletí esmentat, de manera que es fomentara la remissió dels textos en valencià, la qual cosa comportaria la seua publicació posterior en esta llengua. Esta activitat de promoció del valencià podria passar, fins i tot, per la subscripció de convenis d'assistència en matèria lingüística i de traducció entre eixa Diputació i les entitats locals.

c) El present expedient de queixa s'inicia, com coneix, com a conseqüència d'un escrit dirigit a esta institució per l'interessat, el Sr. (...), íntegrament redactat en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, que en l'article 11 estableix que "en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que havent-hi altres interessats així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que siga la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats", la petició d'informe que els va ser realitzada, es va fer en la llengua triada per l'interessat, això és, en valencià.

No obstant això, l'informe remés per vosté es troba redactat íntegrament en llengua castellana.

Com que l'actuació descrita podria no ser suficientment respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, li demane que considere els arguments que, com a fonament del suggeriment amb què concloem, li expose seguidament.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no sols l'idioma castellà, sinó també el propi d'eixa comunitat autònoma, va modificar substancialment l'ús, tant privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol;

No obstant això, l'article 14 de la Constitució estableix el principi d'igualtat, amb interdicció de totes maneres de discriminació, inclosa la discriminació per motiu

de llengua, i la declaració de l'article 3 del mateix text constitucional, que establix expressament el dret de tots els ciutadans a usar la llengua espanyola.

En este sentit, la mateixa Llei d'ús i ensenyament del valencià, conscient de la vigència absoluta del principi d'igualtat i de la prohibició de discriminació per motiu de llengua, declara en l'article 4, que “en cap cas es podrà seguir discriminació pel fet d'emprar qualssevol de les dos llengües oficials” de la Comunitat Valenciana.

Una de les conseqüències essencials que es deriven dels manaments continguts en els preceptes anteriorment mencionats, és el dret que assistix qualsevol ciutadà, en les seues relacions amb l'Administració, a triar la llengua en què desitge que es produïsquen les comunicacions i la tramitació dels expedients, del qual sorgix el correlatiu deure de l'Administració de respectar esta elecció i d'emprar, al llarg de tot el procediment, l'idioma que haguera estat triat. D'acord amb això, l'article 11, anteriorment mencionat declara que “en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que havent-hi altres interessats que així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que siga la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la llengua indicada pels interessats”.

En el present expedient, però, la remissió d'una part essencial d'un informe es fa en castellà, tot i que la llengua triada pel ciutadà ha estat el valencià, la qual cosa no s'ajusta a estos manaments legals anteriorment exposats.

Tenint en compte tot el que hem indicat més amunt, i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, se suggerix a la Diputació de València que adopte totes les actuacions de foment de l'ús del valencià resulten pertinents a fi d'obtenir, de les entitats que publiquen textos en el butlletí oficial de la província, la remissió dels textos que s'han de publicar en les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

De la mateixa manera, he de recordar-li els deures legals que la Constitució i la legislació vigent li imposa de respectar els drets lingüístics dels administrats, utilitzant en tots els procediments i en qualssevol altres formes de relació amb ells, la llengua (castellana o valenciana) que hagen triat.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta el suggeriment que li fem o, si escau, les raons que considere per a no acceptar-lo.

Perquè en prenga coneixement, li faig saber que, a partir del mes següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, serà inserida en la pàgina web de la institució.

Li agraïm de bestreta la remissió del que li hem sol·licitat.

Atentament,

Bernardo del Rosal Blasco
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana